

แนวทางการพัฒนาการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา

Guidelines for Developing Educational Quality Management towards School Excellence

วงศ์ตะวัน พูลเทกอง

Wongtawan Poontaykong

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว จังหวัดมหาสารคาม

Nongbua Subdistrict Administrative Organization, Maha Sarakham Province, Thailand

Corresponding author. Email: wongtawan@gmail.com

(Received: September 3, 2025; Revised: September 10, 2025; Accepted: September 13, 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยอาศัยการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศเป็นกระบวนการที่ดำเนินการจัดการเชิงรุกที่มุ่งยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับ การขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศต้องอาศัยองค์ประกอบหลัก 7 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การบริหารจัดการ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยมีผู้บริหารเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนผ่านภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและบรรลุเป้าหมายความเป็นเลิศทางการศึกษาได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การบริหารคุณภาพการศึกษา; การบริหารสู่ความเป็นเลิศ

Abstract

This academic article aims to present guidelines for developing educational quality management towards school excellence by synthesizing related concepts, theories, and research. The findings indicate that management for excellence is a proactive management paradigm focused on elevating school quality to achieve outstanding and recognized performance. Driving towards excellence requires seven core components: 1) Organizational Leadership, 2) Strategic Planning, 3) Learner and Stakeholder Focus, 4) Management, 5) Personnel Focus, 6) Operations, and 7) Results. These components serve as crucial mechanisms for systematic and sustainable school development. The school administrator is central to this process, driving progress through effective leadership, strategic planning, and the creation of a learning-oriented organizational culture, enabling the school to respond to change and genuinely achieve educational excellence.

Keywords: Educational Quality Management; Management for Excellence

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ระยะ 20 ปีที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีเป้าหมายในภาพรวม คือ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้ และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล ปฏิรูปกระบวนการทัศน์ การทำงานและการให้บริการของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้การปฏิบัติงานเกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นภายในองค์กร ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ ภาวะผู้นำภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำมาเป้าหมายในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม (ภูรี รัตน์ สุโกไส, 2565)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้รับการถ่ายโอนภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542) มาตรา 10 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ที่ระบุให้ อปท. มีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนในพื้นที่ของตน หนึ่งในนั้นคือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหมายรวมถึงการบริหารจัดการโรงเรียน ทรัพยากร บุคลากร และกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง การถ่ายโอนภารกิจดังกล่าวถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of Education) โดยมุ่งหวังให้การจัดการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำ และเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการศึกษา (ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช, 2561) การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีลักษณะเฉพาะตัว แตกต่างจากโรงเรียนใน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความยืดหยุ่นสูงกว่าในการบริหารงาน มีความคล่องตัวในด้านการเงิน การบริหาร บุคลากร และการตอบสนองต่อปัญหาของท้องถิ่นในระดับพื้นที่ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม แม้การกระจายอำนาจทางการศึกษาจะเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ แต่ในทางปฏิบัติก็ยังคงพบข้อจำกัดหลายประการ เช่น การขาดงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ และต่อเนื่อง การขาดบุคลากรด้านการศึกษาในระดับท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญ กระบวนการถ่ายโอนยังไม่สมบูรณ์ในบางพื้นที่ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่น และโรงเรียนบางแห่งในสังกัด อปท. ยังขาดระบบพัฒนาและประเมินผลผู้บริหารที่ชัดเจน การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศจึงเป็นแนวทางสำคัญในการยกระดับสถานศึกษาให้มีความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และมาตรฐานการศึกษาสากล เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศอย่างแท้จริงและยั่งยืน

การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศมีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ สร้างระบบที่โปร่งใสและยั่งยืน ส่งเสริมความพึงพอใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรให้พร้อมแข่งขันในระดับสากล โดยจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) การนำองค์กร เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) รวมถึงการเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทำงานสู่เป้าหมายเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2562) นอกจากนี้ยังรวมถึง

การส่งเสริมการเรียนรู้ การกระจายอำนาจ การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการสร้าง บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ (สุดีอเราะห์ อูมา, 2567) 2) การวางแผนกลยุทธ์ คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอย่างรอบด้าน (สมศรี พิมพ์พิพัฒน์, 2559) เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายระยะยาวที่ท้าทาย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงการทบทวนและปรับปรุงแผนอย่างต่อเนื่องเพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลง (ชยากร สารรัตน์, 2562) โดยมีการสื่อสารแผนให้บุคลากรเข้าใจ และมุ่งเน้นการสร้างความได้เปรียบ ทางการแข่งขันและความยั่งยืน (กันตวุฒิ การติ, 2564) 3) ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ การให้ความสำคัญสูงสุดกับ ความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของนักเรียน (ภาวินทร์ ณ พัทลุง, 2560) รวมถึงการตอบสนองความคาดหวังและ ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุง (ชุตินา มุสิกานนท์, 2561) ตลอดจนการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและบรรลุเป้าหมายความสำเร็จของนักเรียน (เกณิกา บริบูรณ์, 2563) 4) การบริหารจัดการ คือ การวางแผน จัดระบบ ควบคุม และประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็น ระบบ (นัฐธยา พิพัฒน์นราธร และ นิษฐ์วดี จิโรจน์ภิญโญ, 2561) รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส การกำกับติดตามงาน และการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องด้วยหลักการบริหารคุณภาพ (สุกัญญา ทองทิพย์, 2562) พร้อมทั้งการออกแบบโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน การจัดการข้อมูลความรู้เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ และการส่งเสริมการบูรณา การทั้งภายในและภายนอก 5) บุคลากร คือ การบริหารจัดการบุคลากรครบวงจรตั้งแต่การสรรหา พัฒนาความรู้ ทักษะ และ สมรรถนะอย่างต่อเนื่อง (พทุธิภา เหล็กคงสันเทียะ, 2564) การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย สร้างขวัญกำลังใจ และประเมิณผลอย่างเป็นธรรม เพื่อให้บุคลากรทุ่มเท มีความเชี่ยวชาญ และเป็นแบบอย่างที่ดี (อารีย์ วีระเจริญ, 2564) พร้อม รั้งมือกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้ก้าวทันเทคโนโลยี 6) การปฏิบัติการ คือ การออกแบบ จัดการ และดำเนินการ เรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการ การจัดหาแหล่งเรียนรู้และ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ธวัลรัตน์ หาญเชิงชัย, สุชาติ บางวิเศษ, ศักดินาภรณ์ นันท์, 2565) รวมถึงการใช้เทคนิค การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย การส่งเสริมการวิจัย และการประเมินเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และ 7) ผลลัพธ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งสะท้อนผ่าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาศักยภาพนักเรียนรอบด้าน ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คุณภาพบุคลากร และประสิทธิผลของการจัดการศึกษา การบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร โดยมีการประเมินและปรับปรุงผลการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อแสดงการเติบโต การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และการยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สู่ความเป็นเลิศ (ญาณบดินทร์ อินตะชะ, 2567)

2. การบริหารคุณภาพการศึกษา

การบริหารคุณภาพการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถสร้างผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความคาดหวังของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แนวคิดดังกล่าวเป็นกรอบ การดำเนินงานที่มุ่งยกระดับกระบวนการจัดการศึกษาในทุกมิติ ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนการสอน ไปจนถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากหลักการบริหารคุณภาพในภาคธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน การปรับปรุง กระบวนการอย่างต่อเนื่อง และการให้ความสำคัญกับลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในบริบททางการศึกษา "ลูกค้า" หมายถึง ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

1. นิยามของการบริหารคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพการศึกษาไว้ในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปได้ว่าการบริหารคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการบริหารจัดการแบบองค์รวมที่มุ่งสร้างและธำรงรักษาระดับคุณภาพในทุกมิติของการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ และ

การปรับปรุงพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม (สุวิมล ว่องวานิช, 2558; พัชรี เล็กอุตการ และคณะ, 2563; ญัฐพร อยู่ประเสริฐ, 2566)

กระบวนการดังกล่าวครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์ การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบและประเมินผล ไปจนถึงการนำผลลัพธ์มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการทำงานที่เป็นเลิศ (ปิยลักษณ์ วงศ์สกุล และคณะ, 2565) และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง (สุเมธ งามอาจ และวิภาดา มณีพิทักษ์, 2564)

2. ความสำคัญของการบริหารคุณภาพในสถานศึกษา

การนำหลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) มาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ การยกระดับคุณภาพการศึกษาในมิติต่าง ๆ ดังนี้ (ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ, 2560)

2.1 ด้านการมีส่วนร่วม (Total Involvement): TQM ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน ตั้งแต่ผู้บริหารครู ไปจนถึง เจ้าหน้าที่สนับสนุน มีบทบาทและความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (ปิยลักษณ์ วงศ์สกุล และคณะ, 2565) ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำที่สร้างแรงจูงใจและเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงศักยภาพ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน (ญัฐพร อยู่ประเสริฐ, 2566)

2.2 ด้านคุณภาพ (Quality) เป้าหมายของคุณภาพไม่ได้จำกัดอยู่เพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แต่ยังครอบคลุมถึง ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และ ความอยู่รอดของสถานศึกษา ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง (สุเมธ งามอาจ และวิภาดา มณีพิทักษ์, 2564) คุณภาพของผู้เรียนจะสะท้อนประสิทธิภาพการสอนของครู ในขณะที่ความพึงพอใจของผู้ปกครองจะสร้างความเชื่อมั่นและเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญ

2.3 ด้านการจัดการ (Management) การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน มีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน (สุเมธ งามอาจ และ วิภาดา มณีพิทักษ์, 2564) สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้การดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคุณภาพการศึกษา

การบริหารคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยฐานคิดเชิงทฤษฎีที่เป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผล (พัชรี เล็กอุตการ และคณะ, 2563) ทฤษฎีที่สำคัญมีดังนี้

3.1 ทฤษฎีการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) เป็นปรัชญาการบริหารที่เน้นหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement), การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย (Participation) และ การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (Customer Focus) ซึ่งช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงหลักสูตรการสอน และการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 โมเดล CIPP (Context, Input, Process, Product Model) เป็นกรอบการประเมินผลที่ช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมของระบบอย่างครบวงจร ประกอบด้วย การประเมินบริบท (Context) เพื่อเข้าใจความต้องการ, การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เพื่อตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากร, การประเมินกระบวนการ (Process) เพื่อวิเคราะห์ ประสิทธิภาพการทำงาน และการประเมินผลผลิต (Product) เพื่อวัดความสำเร็จของโครงการ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญ ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

3.3 ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Theory) เน้นการวางแผนระยะยาว โดยวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (จุดแข็ง-จุดอ่อน) และปัจจัยภายนอก (โอกาส-อุปสรรค) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางและสามารถวัดผลความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.4 ทฤษฎีภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Theory) กล่าวว่า บทบาทของผู้นำ เป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จ โดยมีรูปแบบที่สำคัญ เช่น ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ (Instructional Leadership) ที่มุ่งเน้น การพัฒนาการสอนโดยตรง, ภาวะผู้นำแบบกระจาย (Distributed Leadership) ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการนำของบุคลากรหลายคน และภาวะผู้นำเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) ที่สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากร พัฒนาตนเองและองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยต้องเผชิญกับ ความท้าทายทั้งจากข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563; สุทธิพงษ์ พึ่งเฟื่อง และดุสิต พรหมลักษณ์, 2565) บทบาทที่สำคัญของผู้บริหารสรุปได้ดังนี้

4.1 ผู้นำเชิงกลยุทธ์และการตัดสินใจบนฐานข้อมูล ผู้บริหารต้องสามารถวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงนโยบายส่วนกลางเข้ากับบริบทและความต้องการของชุมชน (สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, 2562) การตัดสินใจต้องตั้งอยู่บน ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Data-driven Decision Making) ที่ได้จากระบบการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างตรงจุดและสร้างวงจรการเรียนรู้ขององค์กร (Senge, 2015; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565)

4.2 ผู้สร้างวัฒนธรรมองค์กรและการมีส่วนร่วม การสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นสิ่งจำเป็น (Sergiovanni, 2015) ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางเดียวกัน

4.3 ผู้บริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล คุณภาพของครูเป็นหัวใจสำคัญของคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพครู การสร้างขวัญและกำลังใจ และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ปิยนุช พวงจันทร์ และคณะ, 2566)

4.4 ผู้ขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารต้องสร้างกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ที่เป็นรูปธรรม และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยกระดับมาตรฐานของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2564)

สรุปได้ว่า การบริหารคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นพลวัตและต้องอาศัยความเข้าใจในแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา การผสมผสานปรัชญาการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) เข้ากับเครื่องมือการประเมิน (CIPP) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร จะเป็นปัจจัยสำคัญที่นำพาสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบและยั่งยืน สามารถสร้างผู้เรียน ที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในอนาคตได้อย่างแท้จริง

3. การบริหารสู่ความเป็นเลิศ

ในบริบทของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและผลลัพธ์ที่เป็นเลิศ ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การเปลี่ยนผ่านสถานศึกษาจากมาตรฐานปกติไปสู่องค์กรที่มีความเป็นเลิศ (Excellence) จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ แนวคิด "การบริหารสู่ความเป็นเลิศ" จึงกลายเป็นกระบวนทัศน์สำคัญที่สถานศึกษาหลายแห่งมุ่งนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างความโดดเด่นและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

1. นิยามของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารสู่ความเป็นเลิศ คือ กระบวนการบริหารจัดการเชิงรุกที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างผลการดำเนินงานให้มีคุณภาพที่โดดเด่นในระดับสูงสุด มีความยอดเยี่ยมเหนือกว่ามาตรฐานปกติ จนเป็นที่ยอมรับและสามารถเป็นต้นแบบให้แก่สถานศึกษาอื่นได้ (สมศรี พิมพ์พิพัฒน์, 2559; สมถวิล ถกษงาม, 2562) แนวคิดนี้เป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) จากการบริหารแบบดั้งเดิมไปสู่กรอบคิดใหม่ที่มีความสำคัญกับการปรับปรุงองค์กรอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อให้สามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลและดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน (สันวิช แก้วมี, 2561; Bounds, 1994, อ้างถึงใน เสกสรรค์ ปวีศิลป์ศักดิ์, 2562)

สรุปได้ว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศจึงหมายถึง การสร้างศักยภาพและแนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพในทุกมิติ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับคุณภาพสูงสุด และเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน (พระครูโกศลธรรมานุสิฐ, 2560)

2. ความสำคัญของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

การบริหารสู่ความเป็นเลิศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาในหลายมิติ ดังนี้

2.1 สร้างผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย: การบริหารที่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่ผลดีต่อทั้งนักเรียน ครู ผู้บริหาร องค์กร และสังคมโดยรวม (ทองดี ศรีตระการ, 2560)

2.2 เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล: มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ และทำให้อุบัติการณ์เกิดความภาคภูมิใจในองค์กร (บัณฑิต ประสิทธิ์นอก, 2562; พระครูโกศลธรรมานุสิฐ, 2560)

2.3 ยกระดับคุณภาพงานวิชาการ: การบริหารที่เป็นเลิศจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร (รณพงษ์ เรืองจัญ, 2563)

2.4 สร้างวัฒนธรรมแห่งการพัฒนา: ความเป็นเลิศไม่ได้เกิดขึ้นเพียงชั่วข้ามคืน แต่เกิดจากการปฏิบัติงานอย่าง มีคุณภาพจนเป็นปกติวิสัย มีการปรับปรุงองค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งต้องอาศัยการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของผู้บริหาร เป็นสำคัญ (กิตติยา รัศมีแจ่ม, 2566)

3. องค์ประกอบหลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

องค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้มี 7 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. การนำองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง และพันธกิจ การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสามารถสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจเป้าหมายร่วมกัน สร้างบรรยากาศที่ดีและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานของสถานศึกษา สามารถประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งด้านพฤติกรรมส่วนตัวและการปฏิบัติงาน สามารถมอบหมายและกระจายอำนาจเพื่อให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ มีการกำกับดูแลและควบคุมทิศทางองค์กรอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ท้าทายในอนาคต สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับจากบุคลากรต่อบทบาทผู้นำของสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชน และมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรร่วมกันวางแผนทิศทางของสถานศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค) ทั้งภายในและภายนอก เพื่อใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ การกำหนดแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับสถานศึกษา การดำเนินการให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินการให้มีการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยคำนึงถึงแผนงาน โครงสร้าง และวัฒนธรรมของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและความร่วมมืออย่างเป็นระบบ การกำกับ

ดูแล และตรวจสอบกลยุทธ์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและบรรลุเป้าหมาย การประเมินแผนกลยุทธ์ กระบวนการปฏิบัติงาน และผลสำเร็จของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และการให้มีการเชื่อมโยงเป้าหมายกลยุทธ์กับการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและมาตรฐานสากล

3. ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญสูงสุดกับการตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพที่แตกต่างกันของนักเรียนแต่ละบุคคล การสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความคาดหวังของนักเรียนและผู้ปกครอง การส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะชีวิต การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม รวมถึงสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้นหาและพัฒนาความสามารถพิเศษของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง การสร้างความผูกพัน ความร่วมมือ และความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน อย่างยั่งยืน การเปิดรับฟังความคิดเห็นและนำข้อเสนอแนะจากนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดทิศทางและพัฒนาสถานศึกษา และการมีวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการบริการเป็นสำคัญ และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของนักเรียนที่ท้าทาย และเหมาะสมกับแต่ละบุคคล

4. การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน การสำรวจและรวบรวมข้อมูลความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างเป็นระบบ การให้มีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างต่อเนื่อง การให้มีการจัดเก็บและเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและสนับสนุนการตัดสินใจ การให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการทำงานเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ การให้มีการติดตามและสรุปผลการประเมินการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาอย่างมีระบบ การให้มีการนำข้อมูลและผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

5. บุคลากร หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการบุคลากรอย่างครบวงจร ตั้งแต่การสรรหา คัดเลือก และบรรจุแต่งตั้ง การส่งเสริมและจัดหาโอกาสในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของบุคลากรอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย การสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีความปลอดภัย และสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร การดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นธรรมและนำผลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนรู้ การวิจัย และ การใช้เทคโนโลยี การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และทุ่มเทในการทำงาน การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การแบ่งปันความรู้ และการปรับตัวพัฒนาตนเองของบุคลากร และการมอบหมายและใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และความต้องการขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การปฏิบัติการ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการออกแบบ จัดการ และดำเนินการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมศักยภาพสูงสุดของนักเรียนแต่ละบุคคล การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการ และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป การสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และจัดหาแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลายและปลอดภัย เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การส่งเสริมให้มีการนำวิธีการและเทคนิคการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพมาใช้ในชั้นเรียน การดำเนินงานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและ ประเมินผลอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานวัตกรรม และยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างผลผลิตทางการศึกษา ที่มีคุณภาพ และการจัดการงานสนับสนุนต่าง ๆ เช่น งานธุรการ อาคารสถานที่ และความปลอดภัย ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่น

7. ผลลัพธ์ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีการมุ่งเน้นและส่งเสริมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาศักยภาพรอบด้านของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม การมุ่งมั่นที่จะสร้างความพึงพอใจและความผูกพันของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อสถานศึกษา การศึกษา พัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษา และการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด การนำพาสถานศึกษาให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร ที่กำหนดไว้ การดำเนินการประเมินผลและนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดและวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาและขับเคลื่อนการเติบโตของสถานศึกษาในเชิงกลยุทธ์ พร้อมทั้งส่งเสริมนวัตกรรมอย่างไม่หยุดยั้ง และการ สร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือ และมอบประโยชน์ รวมถึงคุณค่าที่จับต้องได้ให้กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการ ดำเนินงานของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศไม่ใช่เป้าหมายที่หยุดนิ่ง แต่เป็น การเดินทางที่ต้องพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด (A Journey of Continuous Improvement) โดยต้องอาศัยความมุ่งมั่นและการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของผู้บริหาร เป็นจุดเริ่มต้น การขับเคลื่อนองค์กรโดยยึดองค์ประกอบหลักทั้ง 7 ประการอย่างเป็นระบบและบูรณาการ จะเป็นกลไกสำคัญ ที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา สร้างผลลัพธ์ที่โดดเด่น และก้าวสู่ความเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธวัชรัตน์ หาญเชิงชัย,สุชาติ บางวิเศษ,ศักดิ์ดิษฐาภรณ์ นันท์ (2565) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การส่งเสริมด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้อย่างครุอย่างมืออาชีพ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการกระจายอำนาจทางวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วม การมุ่งเน้นผลลัพธ์ของผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง การมีเครือข่ายการบริหารงานด้านวิชาการ 2) ผลการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า องค์ประกอบที่มีความต้องการจำเป็นในพัฒนามากที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมด้านการวิจัย เกี่ยวกับ การเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้อย่างครุอย่างมืออาชีพ และด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหาร ตามลำดับ 3) ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) แนวการประเมิน 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 4) ผลการทดลองใช้และ ประเมินผลรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการประเมินคุณภาพเป็นดังนี้ ด้านที่มีระดับคุณภาพมากที่สุด คือคุณภาพด้านความเป็นประโยชน์มี ระดับคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือคุณภาพด้าน ความเหมาะสม มีระดับคุณภาพมากที่สุด คุณภาพด้านความเป็นไปได้ ระดับคุณภาพมากที่สุดตามลำดับ

สุตือเราะห์ อูมา (2567) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหาร สู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (PNIModified) สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลลัพธ์ และ ด้านกลยุทธ์ 2) รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ วิธีการดำเนินการของรูปแบบ และ ปัจจัย/เงื่อนไขความสำเร็จ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ญาณบดินทร์ อินตะชะ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนมี 2 องค์ประกอบหลัก 2) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน “LMSSEHR Model” 3) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน มีดังนี้ (1) ผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับยอดเยี่ยม (3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านค่าเป้าหมายทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ (4) ผลการใช้ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ (5) ความพึงพอใจของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ อยู่ในระดับมากที่สุด

Moghaddam, Hamedani & Saeedabadi (2024) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบขององค์ประกอบรูปแบบ ความเป็นเลิศทางการศึกษาต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กรการศึกษาของซาอุดีอาระเบีย ผลการวิเคราะห์แบบจำลองสมการ โครงสร้าง (SEM) แสดงให้เห็นว่าเส้นทางความสัมพันธ์ทั้งหมดที่ตั้งสมมติฐานไว้ได้รับการยอมรับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่า p-value อยู่ระหว่าง <math><0.001</math> ถึง 0.003) ซึ่งบ่งชี้ว่าแบบจำลองมีความแข็งแกร่งและสามารถสะท้อนพลวัตและอิทธิพล ภายในองค์กรได้อย่างแม่นยำ จึงเป็นรากฐานที่มั่นคงสำหรับการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการนำไปปฏิบัติ สรุปได้ว่า การบริหาร ทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ (Strategic HRM) มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบรรลุความเป็นเลิศขององค์กร ซึ่งจำเป็นต้องมี แนวทางที่ครอบคลุมและเป็นกลยุทธ์ในการจัดการทรัพยากรบุคคล องค์กรที่สามารถบูรณาการแนวปฏิบัติ SHRM เข้ากับ กระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ความสามารถในการปรับตัว และ ความยืดหยุ่น ซึ่งนำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขันที่ยั่งยืน การวิจัยในอนาคตควรสำรวจปฏิสัมพันธ์แบบพลวัตระหว่างแนว ปฏิบัติ SHRM กับ ความท้าทายระดับโลกที่เกิดขึ้นใหม่ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทของ HRM ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

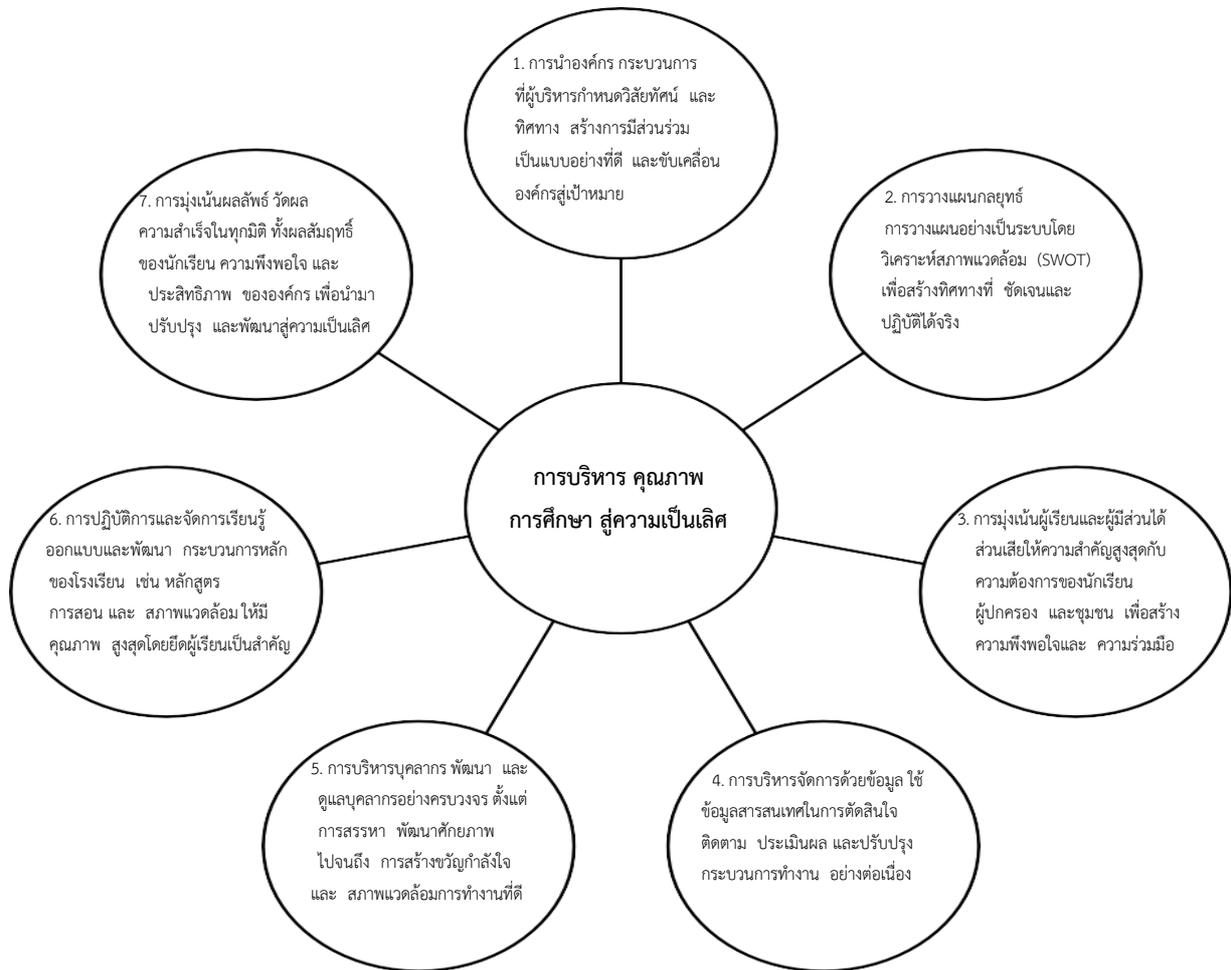
Azhari (2024) ได้ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างภาวะผู้นำในหมู่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน ประถมศึกษา: มุมมองของครูในฐานะผู้ขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาพบว่าแนวปฏิบัติภาวะผู้นำของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (HoPs) อยู่ในระดับที่สูง ผลการวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็น ถึงบทบาทสำคัญของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนผ่านภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพและความร่วมมือ การศึกษาเน้นย้ำถึงความสำคัญของการฝึกอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องสำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านภาวะผู้นำ และแนะนำให้สถาบัน Aminuddin Baki (IAB) มีบทบาทเชิงรุกมากขึ้นในการออกแบบ และจัดโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถบริหาร จัดการกลุ่มสาระของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายต่อความสำเร็จของโรงเรียน ท้ายที่สุด ผล การวิจัยเน้นย้ำว่าภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ช่วยปรับปรุงผลการปฏิบัติงานด้านภาวะผู้นำ ของพวกเขา และเสริมสร้างประสิทธิภาพโดยรวมขององค์กรโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษานี้ทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูล ที่สำคัญสำหรับผู้กำหนดนโยบายและนักการศึกษาในการพิจารณาบทบาทของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในฐานะผู้นำ ระดับกลางที่เชื่อมช่องว่างระหว่างการบริหารโรงเรียนกับการสอนในห้องเรียน เพื่อให้มั่นใจถึงความเป็นเลิศทางการศึกษาใน ทุกระดับ

Karwanto, et al. (2025) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความเป็นเลิศในการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา: กลยุทธ์ และ ข้อมูลเชิงลึก ผลการวิจัยพบว่า การดำรงอยู่ของโรงเรียนในฐานะสถาบันที่เป็นเลิศนั้นถูกกำหนดโดยระดับความเป็นเลิศในการเรียนรู้ที่โรงเรียนมีอยู่ และการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงและรักษาความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ผ่านการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้โรงเรียนมีความมั่นคงและยั่งยืนมาจนถึงปัจจุบัน การวิจัยในอนาคตสามารถดำเนินการโดยใช้การออกแบบและแนวทางที่แตกต่างกันได้ จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่ายังไม่มีงานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเป็นเลิศในการเรียนรู้ในหน่วยงานการศึกษา โดยงานวิจัยก่อนหน้านี้ส่วนใหญ่จะเน้นไปที่ คุณลักษณะของโรงเรียนที่เป็นเลิศ มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่มุ่งไปที่การกำหนดและวิเคราะห์การจัดการความเป็นเลิศในการเรียนรู้ในโรงเรียน ดังนั้น การจัดการความเป็นเลิศในการเรียนรู้จึงมีลักษณะเฉพาะคือการนำวินัยมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูมีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และความจริงจังในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

5. บทสรุป

การพัฒนาการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความเข้าใจในแนวคิดและ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาใน สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความท้าทายและโอกาสเฉพาะตัว การขับเคลื่อนสู่ความเป็นเลิศต้องอาศัยการบูรณาการ องค์ประกอบหลัก 7 ด้านอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ "การนำองค์กร" ที่ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ไปสู่ "การวางแผนกลยุทธ์" ที่ชัดเจนและปฏิบัติได้จริง โดยมี "ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย" เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา จากนั้น จึงใช้ "การบริหารจัดการ" ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการตัดสินใจ ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับ "บุคลากร" ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนา ผ่านกระบวนการ "การปฏิบัติการ" ที่เน้นคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และสุดท้าย คือการวัดความสำเร็จจาก "ผลลัพธ์" ที่เป็นรูปธรรมในทุกมิติ การผสมผสานปรัชญาการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) เข้ากับ เครื่องมือการประเมิน (CIPP) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร จะเป็นปัจจัยสำคัญที่นำพา สถานศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน สามารถสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมใน อนาคตได้อย่างแท้จริง

6. องค์ความรู้

เอกสารอ้างอิง

- กันตวุฒิ การดี. (2565). แนวทางการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- กิตติยา รัศมีแจ่ม. (2566). สู่ความเป็นเลิศภาษาไทย ชั้นป.1 - ป.6. กรุงเทพฯ: เจพี จำกัด.
- เกณิกา บริบูรณ์. (2563). แนวทางพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนในสังกัดสทวิทยาเขตราชนครินทร์ ตามแนวคิดคุณลักษณะของนักคิดเชิงวิพากษ์. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชยาภร สาริรัตน์. (2562). การบริหารสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชุตินา มุสิกานนท์. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกริก.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลฉนิชย์. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ญาณบดินทร์ อินเดชะ. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ พะเยา. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์*, 9(2); 1471-1486.
- ณัฐพร อยู่ประเสริฐ. (2566). แนวทางการบริหารคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 25(2); 45-60.
- ทองดี ศรีตระการ. (2560). *การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธวัชรัตน์ หาญเชิงชัย, สุชาติ บางวิเศษ, และศักดิ์นิภาภรณ์ นันทิ. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 14(4); 1803-1819.
- นัฐญา พิพัฒน์นราธร และ นิษฐ์วดี จิโรจน์ภิญโญ. (2561). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต ประสิทธิ์นอก. (2562). *การบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ. (2560). *การบริหารคุณภาพโดยรวมในองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยนุช พวงจันทร์, สุรพล บัวสุข, และ ปิยะภัทร อินสุวรรณ์. (2566). การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(1); 517-532.
- ปิยลักษณ์ วงศ์สกุล, ชัยรัตน์ พลยุทธ, และ สุดารัตน์ คำศรี. (2565). การบริหารคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 23(1); 1-15.
- พระครูโกศลธรรมาสนุสิฐ (ประสิทธิ์ อโสโก). (2560). *รูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของสำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลีในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 14*. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก, น. 1-32.
- พัชรี เล็กอุตากร, สุรพล บัวสุข, และ ปิยะนุช สุขสวัสดิ์. (2563). แนวทางการบริหารคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 8(1); 10-25.
- พุทธิภา เหล็กคงสันเทียะ. (2564). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 7(1); 205-223.
- ภาวิรินทร์ ณ พัทลุง. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนสู่ความเป็นเลิศ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิษฐ์*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รณพงษ์ เรืองจ้อย. (2563). *กลยุทธ์การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2562). *ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมถวิล ฤกษ์งาม. (2562). *รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- สมศรี พิมพ์พิพัฒน์. (2559). การบริหารเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรุงเทพมหานคร. *ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์บัณฑิต (การบริการการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันวิช แก้วมี. (2561). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(3); 84-100.
- สุกัญญา ทองทิพย์. (2562). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.
- สุต่อเราะห์ อูมา. (2567). รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุทธิพงษ์ ฟุ้งเฟื่อง, และดุสิต พรหมลักษณ์. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(46); 481-492.
- สุเมธ องอาจ และวิภาดา มณีพิทักษ์. (2564). การบริหารจัดการคุณภาพในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 12(2); 55-68.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสกสรรค์ ปิวศิลป์ศักดิ์. (2562). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35. *ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์บัณฑิต (การบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2565-2568*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580)*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2562). *แผนพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2562-2565*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2564). *กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. 2564-2568)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565)*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). *แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อารีย์ วีระเจริญ. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. กรุงเทพฯ: โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2.
- Azhari, Y. (2024). *The Imagination of Education and Humanistic*. International Conference of Humanities and Social Science (ICHSS), 1-5.
- Karwanto, et al. (2025). *Excellent Learning Management in Educational Institutions: Strategy and Insight*. AL-TANZIM: Jurnal Manajemen Pendidikan Islam, 9(1); 168-180.

- Moghaddam, F. H., Hamedani, S. S., & Saeedabadi, R. Y. (2024). The Dynamics of Parent-Teacher Relationships and Their Impact on Academic Achievement, Social-Emotional Development, and Overall Well-being of Students. *Journal of Educational Sociology*, 7(1); 1–5.
- Senge, P. M. (2015). *The fifth discipline: The art & practice of the learning organization*. New York: Currency Doubleday.
- Sergiovanni, T. J. (2015). *The principalship: A reflective practice perspective (7th ed.)*. Boston: Pearson.